

ת"פ 31173/06/15 - מדינת ישראל, המאשימה נגד י.ו., הנאשם

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 31173-06-15

לפני כב' השופט רפי כרמל

בעניין: מדינת ישראל - המאשימה
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
נגד
י.ו. - הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד ליאור כהנא

גזר דין

1. הנאשם הורשע בעבירת הצתה - עבירה לפי סעיף 448(א) רישא **לחוק העונשין, התשל"ז - 1977** (להלן: "החוק"), ובעבירה של חבלה במזיד - עבירה לפי סעיף 413 ה' לחוק. ואלה המעשים: המתלונן הוא הבעלים של סוכנות נסיעות. במועדים שונים, בשנים 2009-2011, עבד הנאשם כסוכן נסיעות בסוכנות הנסיעות של המתלונן. בסמוך לחודש מרץ 2011 פטר המתלונן את הנאשם. בסמוך למועד הפיטורין טען הנאשם כי המתלונן חייב לו כ- 1,200 ₪. המתלונן סרב לשלם ובין השניים התפתח סכסוך כספי. בעקבות המתואר לעיל, גמלה בליבו של הנאשם החלטה לפגוע ברכושו של המתלונן. ביום 15/5/2011 בסמוך לשעה 02:00, נטל הנאשם מבית חברו, אצלו הוא לן, חבילת ממחטות טישו, כוס עם שמן, נר וגפרורים ונסע באופניים לכיוון ביתו של המתלונן ברחוב אאאאאאאאאא. בסמוך לביתו של המתלונן, הבחין הנאשם במכונית מסוג פיג'ו השייכת למתלונן. הנאשם בדק כי איש אנו מבחין בו והצית באמצעות חומר הבערה את הגלגל האחורי ימני של הרכב, וזאת בגלל קרבתו למיכל הדלת של הרכב. מיד לאחר מכן נמלט הנאשם מהמקום. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, פרצה דליקה, רכבו של המתלונן נשרף ונגרם לו נזק רב.

2. הנאשם הינו יליד 1988 ובעברו הרשעה אחת משנת 2013 (בעבירת איומים ובעבירת היזק לרכוש).

3. המאשימה טענה, בגדר הטיעונים לעונש, כי מדיניות הענישה באשר לעבירות בהן הורשע הנאשם הנה מאסר בפועל למספר חודשים ואין לקבל המלצת שירות המבחן לעונש אשר יכלול מאסר בעבודות שירות. נטען כי מדובר במעשה מתוכנן, נגרם נזק רב, הנאשם ביצע מעשיו בשל חוב כספי. לטענת המאשימה, מתחם העונש הראוי הנו 15 עד 30 חודשי מאסר, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. יש למקם את הנאשם ברף התחתון.

4. הסנגור הפנה לחוות הדעת הפסיכיאטרית שניתנה בעניינו של הנאשם, אליה תבוא התייחסות בהמשך. נטען כי

בשל מצבו הנפשי של הנאשם הינו מטופל מגיל צעיר, והוא עושה מאמצים לתפקד. הודגש כי הנאשם הודה עוד בחקירתו ולא הייתה כל ראייה שקשרה אותו למעשים פרט להודאתו, ובנסיבות אלה לא הייתה כל הצדקה להגיש כתב אישום בחלוף ארבע (4) שנים. לא בא מטעם המאשימה כל הסבר לכך. הנאשם התחנך לפני שנתיים, נולד לו ילד והוא מנסה לשקם את חייו. נטען כי יש לחרוג ממתחם הענישה משיקולי שיקום החלים בעניינו של הנאשם ואין לגזור עליו עונש שיכלול מאסר בפועל בחלוף 6 שנים מיום האירוע.

הנאשם הוסיף כי הוא מתחרט על מעשיו שנעשו ממקום של חולי.

5. הנאשם נבדק בשנת 2016 על ידי לשכת הפסיכיאטר המחוזי. עיקרי הבדיקה העלו את הרושם כי אין לנאשם סימנים של הפרעה דיכאונית או הפרעה מניפורמית. התקבל רושם של מרכיב מגמתי בהתנהגותו והתבקשה בדיקה במסגרת הסתכלות פסיכיאטרית בתנאי אשפוז.

הנאשם סרב לכך ועל כן לא מונחת לפניי חוות דעת באשר למצבו הנפשי. יצוין כי לטענת הסנגור אין טענה בדבר מצבו הנפשי של הנאשם כיום, אלא לשעת ביצוע המעשה. יחד עם זאת, יצוין כי מחוות הדעת הפסיכיאטרית עולה שהנאשם היה מטופל נפשית עובד למפגש עם הפסיכיאטר המחוזי, והוצגו מסמכים באשר לכך מהפסיכיאטרים המטפלים (ד"ר א' רבינוביץ' ופרופ' א' ויצמן) והוא טופל, בתקופות שונות, בתרופות נוגדות דיכאון ותרופה אנטי-פסיכוטית והיו לו ניסיונות אובדניים.

6. **תסקיר שירות המבחן** אשר ניתן בנוגע עם הנאשם מפרט את המסגרת המשפחתית בה גדל (משפחה חרדית). בהיות הנאשם נער עלו אצלו שאלות לגבי אורח חייו והוא החל לבדוק צורות חיים מתירניות יותר, ועל כן הורחק מהפנימיות בהן למד. באותה עת החל הנאשם להיות מטופל בתרופות פסיכיאטריות. לאחר שהנאשם הכיר את אשתו החליטו השניים לעזוב את הדת ולאחר תהליך מסוים שבו לדת. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן את הרקע למעשים עיקרו סכסוך כספי עם שותפו דאז ויתרת חוב, והסביר כי המעשים בוצעו מתוך תחושת ייאוש ואובדן. שירות המבחן התרשם כי לנאשם שאיפה לניהול אורח חיים נורמטיבי ותקין, והוא מנסה לקחת אחריות על חייו לאחר שכנראה מצא את דרכו, ומביע מוטיבציה לשינוי באשר להתנהלותו האימפולסיבית. שירות המבחן אף שוחח עם הפסיכולוג אשר טיפל בנאשם באופן פרטני במסגרת "בית חם". הפסיכולוג תיאר, בין היתר, כי אינו מתרשם למסוכנות מידיית בתחום האלימות. בתסקיר המשלים הומלץ להימנע מעונש מאסר בפועל שירוצה מאחורי סורג ובריה, אלא על מאסר שיבוצע במסגרת עבודות שירות.

7. **הממונה על עבודות השירות** לא מצא את הנאשם מתאים לבצען לאור הרקע הפסיכיאטרי והטיפול התרופתי המורכב.

8. במסגרת הטיעונים לעונש הוגשה חוות דעתו מיום 16.7.17, של ד"ר פוקס מנדל - פסיכיאטר, אשר בדק את הנאשם. המומחה סבר, על פי הבדיקה ועל פי המסמכים שהונחו לפניו (כמפורט בחות הדעת) כי הנאשם סובל ממחלת נפש דו קוטבית ואין אפשרות לשלול שבעת ביצוע המעשים היה הנאשם תחת השפעת מצב מאני-פסיכוטי. להערכת המומחה, אשפוז לצורך בדיקה לא יועיל מקום שהמעשים בוצעו בשנת 2011. לאור סירובו של הנאשם להיבדק בתנאי

אשפוז כדרישת הפסיכיאטרי המחוזי, קשה לייחס למשקל לחוות דעת זו.

דין

9. מעשהו של הנאשם חמור. חומרת עבירת ההצתה טמונה בסכנה הפוטנציאלית הטמונה בה שכן משהוצתה האש שוב אין שליטה על להבותיה, על דרכן והמסלול בו תחפוץ האש ללכת. הערך המוגן הנו שלום הציבור, בטחונו ורכושו. הנאשם ביצע המעשים אך בשל טענה לחוב כספי פעוט.

10. באשר למתחם הענישה, המתחם ההולם במקרה זה הנו מספר חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר.

העונש ההולם

11. המדינה עותרת למתחם של 15 עד 30 חודשי מאסר ולמקם עונשו של הנאשם בחלקו הנמוך של המתחם. המדינה מתעלמת ממחדלה ואינה מישירה מבט לעובדה שאף שהנאשם הודה בחקירתו ואף שהודאתו קשרה אותו למעשים, **כתב אישום הוגש בחלוף 4 שנים (48 חודשים), לא פחות**. במהלך הדיונים שהתקיימו בתיק זה, לפני כב' השופט א' כהן, הוגשה, בשל שיהיו זה, בקשה לביטול כתב האישום. טענת המדינה כנגד בקשה זו הייתה כי השיהוי עיקרו בעומס שהיה מוטל על הפרקליטות. כב' השופט א' כהן קבע, בהחלטתו מיום 26.6.16, כי הסברי המדינה אינם מניחים את הדעת אך אין בהם להוביל לביטול כתב האישום וטענות אלו יובאו בחשבון אם יורשע הנאשם. יוער, כי מיד לאחר אותה החלטה, באותו דיון, הנאשם הודה במיוחס לו. לא ניתן לקבל כי כתב אישום בעבירה פשוטה יחסית (בנסיבותיה) יוגש בחלוף 4 שנים כאשר הנאשם הודה במעשים עוד בחקירתו. איני עוצם עיני לעומס המוטל על הפרקליטות אולם עומס זה יש בו להוביל להגשת כתב אישום בחלוף חודשים ספורים, אולי מעט יותר, אולם לא 48 חודשים. לו היה כתב האישום מוגש כפי הצריך בחלוף חודשים ספורים, הנאשם היה מורשע זה מכבר (נוכח הודאתו גם בהליך השיפוטי) ומסיים לרצות את העונש זה מכבר, כל זאת בהיותו רווק וצעיר יותר, ולא נשוי ובעל משפחה. התנהלות זו של המדינה מעידה כי אינה רואה חומרה במעשי הנאשם או אינה מייחסת להם חשיבות. לכן, ולו רק מטעם זה, אין מקום לשקול כיום הטלת עונש מאסר בפועל. האינטרס הציבורי מחייב הטלת עונש הולם, אולם אינטרס חשוב, אולי יותר, הוא שכתב אישום יוגש צמוד ככל הניתן למעשים, מקום בו ניתן הדבר, כמו בענייננו. העננה התלויה מעל נאשם בפרק הזמן עד להגשת כתב אישום, גם בה יש מרכיב עונשי.

12. לצד זאת, וגם אם לא היה מדובר בשיהוי כה מופלג, שיהוי שלא בא לו הסבר ממשי, יש מקום לחרוג ממתחם הענישה לזכות הנאשם נוכח ההליך השיקומי שעבר. הנאשם, הסובל מבעיות נפשיות, גם אם אינן מוליכות לפטור מאחריות, ובהתמודדותו עם המסגרת בה גדל, מצא, לבסוף ולאחר קשיים, את הדרך לשקם חייו, הקים משפחה, נעזר בטיפול ומגלה מוטיבציה לדבוק בדרך זו, כל זאת כמפורט בתסקיר שירות המבחן. במצב דברים זה בו עבר הנאשם הליך שיקום מוצלח, במידה מסוימת כנגד הסיכויים, יש להוביל לחריגה ממתחם הענישה.

13. לסיכום נקודה זו, גם אם היה מדובר באדם נורמטיבי שכשל וביצוע העבירות אותן עבר הנאשם, אדם

שאינו זקוק להכוונה ולשיקום, אינו סבור כי ניתן לעצום עיניים לשיהוי כה משמעותי בהגשת כתב אישום, אף לא עד כדי, בנסיבות עניינינו, עונש מאסר קצר. בוודאי שכך, מקום שחל שיקול השיקום בענייניו של הנאשם.

14. לפיכך, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר על תנאי לתקופת 6 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בתוך 3 שנים מהיום.

ב. פיצוי למתלונן בסך 12,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 1.2.18.

ג. קנס כספי בסך 4,000 ₪ או 45 ימי מאסר תמורתם. הקנס ישולם עד ליום 1.2.18.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ו' חשוון תשע"ח, 26 באוקטובר, 2017, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם בעצמו.

**רפי
כרמל,
שופט**